

HIGIENSKA PRIPOROČILA ZA PREPREČEVANJE PRENOSA IN ŠIRJENJA OKUŽBE Z VIRUSOM SARS-CoV-2 ZA PRIREDITVE IN DOGODKE

Verzija: 28. 04. 2021

Ob izvedbi prireditev in dogodkov je treba upoštevati trenutno veljavne vladne odloke, ki določajo ukrepe za preprečevanje prenosa in širjenja virusa SARS-CoV-2.

Obisk javne prireditve oz. dogodka je zaradi večjega števila ljudi, večje verjetnosti tesnih stikov med udeleženci, glasnega govorjenja, petja ... tvegan za prenos okužbe z virusom SARS-CoV-2. Tveganje je večje v zaprtih, slabo zračenih, prostorih.

Obiskovalci se prireditvev oz. dogodkov udeležujejo na lastno odgovornost ob zavedanju tveganja, ki ga s tem prevzamejo.

Z doslednim upoštevanjem spodaj navedenih navodil je možno tveganje za prenos virusa zmanjšati, ne moremo pa ga popolnoma izključiti.

Zaposleni in obiskovalci prireditev naj bodo zdravi, brez naslednjih simptomov in znakov: povišana telesna temperatura, zamašen nos/nahod, kihanje, kašljanje, bolečine v žrelu, težko dihanje, glavobol, bolečine v mišicah, driska, slabost/bruhanje, sprememba zaznavanja vonja in/ali okusa, neobičajna utrujenost, vnetje očesnih veznic tako v blagi kot v težji obliki.

Virus SARS-CoV-2 se najpogosteje prenaša preko **izločkov iz dihal** med ljudmi, ki so tesno skupaj, oziroma preko onesnaženih **rok**.

Upoštevajmo priporočila glede vzdrževanja **medosebne razdalje, pravičnega nošenja maske, higiene rok in higiene kašlja**.

Virus v okolico izločamo s kihanjem, kašljanjem, glasnim govorjenjem, zato je priporočena medosebna razdalja vsaj 1,5 oz. 2 metra. V primeru, da je ta razdalja manjša, je tveganje za okužbo večje.

Ob kihanju, kašljanju ali neposrednem dotikanju površin ali predmetov z umazanimi rokami, virus nanese na različne predmete in površine, kot so mize, delovne površine, gumbi na vratih, ročaji, držaji in ograje, denar... Drugi ljudje se lahko okužijo tako, da se dotaknejo teh onesnaženih površin, nato pa se dotaknejo oči, nosu ali ust, ne da bi si prej **umili roke**.

Roke zato vedno smatramo kot onesnažene, izjema je le neposredno po njihovem umivanju ali razkuževanju.

Z upoštevanjem vseh navedenih ukrepov zmanjšamo možnost za prenos povzročitelja okužbe in s tem ščitimo sebe in druge. Za pravilno izvajanje samozaščitnih ukrepov je odgovoren vsak posameznik.

Poleg ustaljene dobre higienske prakse, ki velja za posamezne prireditve oz. dogodke, je za preprečevanje širjenja okužbe z virusom SARS-CoV-2 treba upoštevati še dodatne ukrepe, ki jih navajamo v nadaljevanju.

Splošni ukrepi, ki naj jih upoštevajo vsi udeleženci:

- **Vsi udeleženci: zaposleni, izvajalci in obiskovalci prireditev naj bodo zdravi, brez naslednjih simptomov in znakov:** povišana telesna temperatura, zamašen nos/nahod, kihanje, kašljanje, bolečine v žrelu, težko dihanje, glavobol, bolečine v mišicah, driska, slabost/bruhanje, sprememba zaznavanja vonja in/ali okusa, neobičajna utrujenost, vnetje očesnih veznic tako v blagi kot v težji obliki.
- Upoštevajo naj zadostno medosebno razdaljo vsaj 1,5 m, oz. 2 metra (sede vsaj 1,5 m, med gibanjem, pri čakanju, 2 m);
- Naj skrbijo za ustrezno higieno rok, si jih pogosto umivajo oz. razkužujejo, https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/navodila_higiena-rok_zdravstveni-delavci.pdf;
- Naj se ne dotikajo obraza, zlasti ne ust, nosu in oči, dokler roke niso umite ali razkužene;
- Naj upoštevajo higieno kihanja in kašlja, https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/navodila_higiena-kašlja_0.pdf;
- Zaposleni in obiskovalci naj na prireditvah oz. dogodkih v zaprtem prostoru nosijo maske, tako ob prihajanju in odhajanju na prireditve/dogodek, kot med samo prireditvijo, oz. dogodkom v zaprtem prostoru, zaradi velikega števila ljudi, glasnega govorjenja in premikanja. V primeru prireditve na prostem naj si masko nadenejo ob vstopu na prireditveni prostor, na prostem se masko priporoča v primeru, da ni mogoče zagotoviti zadostne medosebne razdalje 1,5m do 2m. Masko mora biti nameščena pravilno in naj sega od korena nosu do pod brado, med nošenjem naj se je oseba ne dotika. Zamenja naj jo na dve do tri ure oziroma prej, če se zmoči. Pred namestitvijo maske in po njeni uporabi naj si temeljito umijejo ali razkužijo roke. https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/maske2_lektorirano.pdf.
- Obiskovalci naj se čim manj dotikajo različnih skupnih predmetov in površin, le toliko, kot je nujno.

- Priporočamo brezstično poslovanje (rezervacije, nakup kart preko spleta, registracija ob vstopu v dvorano).

Dodatni ukrepi za zaposlene in obiskovalce:

- Največje število obiskovalcev v prostoru naj bo prilagojeno velikosti prostora z upoštevanjem zadostne medosebne razdalje vsaj 1,5 – 2 metra. Zaposleni naj nadzirajo vstop obiskovalcev na prireditve oz. dogodek in z nje, tako da bo med obiskovalci zadostna medosebna razdalja 2m. V ta namen priporočamo uporabo talnih označb in usmerjevalnih stebričkov s trakovi, s katerimi določimo smer gibanja obiskovalcev tako, da ne prihaja do istočasnega premikanja v nasprotno smer. V kolikor organizacijske možnosti dopuščajo, naj bodo vhodi in izhodi ločeni.
- V kolikor je možno, naj bo sedežni red določen v naprej, sedeži pa oštevilčeni. Razdalja med sedeži naj bo vsaj 1,5 m v vseh smereh, izjema so člani istega gospodinjstva. Zaposleni naj bodo pozorni na upoštevanje sedežnega reda. Zaposleni naj z usmerjanjem poskrbijo, da bo prihod in odhod obiskovalcev potekal varno v skladu s higienskimi priporočili.
- Obiskovalci naj vstopajo v takšnem redu, da najprej zapolnijo od vhoda bolj oddaljene prostore prizorišča in šele nato bližje. Prostor naj najprej zapustijo obiskovalci s prostorov, ki so najbližji izhodu. Za izhod obiskovalcev, v izogib gneči, priporočamo tudi uporabo izhodov v sili. Treba je zagotoviti tudi primeren dostop, mesta, vzdrževanje med-osebne razdalje za obiskovalce na invalidskem vozičku in njihove spremljevalce.
- Zagotovljena mora biti možnost umivanja in razkuževanja rok za zaposlene ter razkuževanja rok za obiskovalce. Podajalniki razkužila naj bodo nameščeni na vhodu ter, glede na velikost prostorov, še na več vidnih mestih v prostoru in na izhodih. Nameščenih naj bo več podajalnikov za razkužilo za obiskovalce, obvezno pa ob vhodu in izhodu in sicer tako, da jih je možno doseči tudi z invalidskega vozička.
- Zaposleni naj bodo pozorni, da si obiskovalci ob vstopu v / na prizorišče dogodka razkužijo roke in imajo pravilno nameščeno masko.
- Pred in po koncu vsakega dogodka je treba očistiti/razkužiti vse površine, s katerimi so bili obiskovalci v neposrednem stiku.
- Za čiščenje in razkuževanje prostorov naj se smiselno uporabljajo navodila iz dokumenta Priporočila za čiščenje in razkuževanje prostorov izven zdravstvenih ustanov v času epidemije COVID-19:
<https://www.nijz.si/sl/navodila-za-ciscenje-in-razkuzevanje-prostorov-izven-zdravstvenih-ustanov-v-katerih-se-je-zadrzeval>.
- V primeru, da je dogodek v notranjih prostorih, je treba prostore stalno in učinkovito zračiti. V kolikor ima npr. predstava odmore, naj se učinkovito zračenje izvaja tudi med

odmori. Podrobnejša navodila za izvedbo prezračevanja in varno uporabo prezračevalnih sistemov so navedena v Navodilih za prezračevanje prostorov izven zdravstvenih ustanov v času širjenja okužbe s SARS-CoV-2: <https://www.nijz.si/sl/navodila-za-prezracevanje-prostorov-izven-zdravstvenih-ustanov-v-casu-sirjenja-okuzbe-covid-19>.

- Na blagajnah naj se za zaščito zaposlenih namestijo zaščitni zasloni npr. iz stekla pleksi, oz. primerljivih materialov.
- Starejši in bolniki s kroničnimi nenalezljivimi boleznimi, oz. z večjim tveganjem za težji potek bolezni naj razmislijo o obisku prireditve, še posebej, če se le-ta odvija v zaprtem prostoru.
- Obvestila o zaščitnih ukrepih (plakati, infografike ...) naj bodo razobešena na več vidnih mestih.

Vsi splošni ukrepi za zaščito pred okužbo z novim koronavirusom: **Preprečevanje okužbe z virusom SARS-CoV-2 so dostopni na povezavi:** <https://www.nijz.si/sl/preprecevanje-okuzbe-z-virusom-sars-cov-2019>.

Prikazi ukrepov naj bodo izobešeni na vidnem mestu ob vstopu in na več vidnih mestih na prireditvi oz. dogodku, dostopno na:

- Kaj lahko storim, da preprečim širjenje novega koronavirusa: https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/plakat_navodila_preprecitev-sirjenja.pdf
- Umivanje rok: https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/navodila_higiena-rok_zdravstveni-delavci.pdf
- Higiena kašlja: https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/navodila_higiena-kaslja_0.pdf
- Pravilna namestitev maske: https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/maske2_lectorirano.pdf

Ob načrtovanju higienskih ukrepov različnih vrst prireditev in dogodkov smiselno upoštevamo različna priporočila po posameznih dejavnostih.

Vsa priporočila v času sproščanja ukrepov so dostopna na: <https://www.nijz.si/sl/sproscanje-ukrepov-covid-19>

Primeri:

Šport

- Uporaba zunanjih športno rekreativnih površin
https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/poraba_sportno_rekrativnih_povrsin_za_splet.pdf
- Uporaba notranjih športno rekreativnih objektov in površin
https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/priporocila_za_notranje_sportno_rekreativne_objekte_in_povrsine_01102020_koncna.pdf
- Organizacija klubskih športnih tekmovanj
https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/priporocila_za_organizacijo_klubskih_sportnih_tekmovanj_covid-19_01102020_koncna.pdf

Gostinstvo in turizem

- Higijenska priporočila za izvajanje turistično- gostinske dejavnosti za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2.
https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/higijenska_priporocila_za_preprecevanje_sirjenja_okuzbe_z_virusom_sars-cov-2_za_gostinsko_dejavnost.pdf
- Higijenska priporočila za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2 v dejavnostih turizma-izbrane dejavnosti
https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/turisticna_dejavnost_april_2021_izbrane_dejavnosti_23.april_2021.pdf

Kino, gledališča, glasbena dejavnost

- Higijenska priporočila za preprečevanje širjenja okužbe z virusom SARS-CoV-2 za kino, gledališče in glasbene umetnosti
https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/kino_gledalisca_glasbene_predstave_splet.pdf

Izvedba sestankov in skupščin:

https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/higijenska_priporocila_za_preprecevanje_sirjenja_okuzb_z_novim_koronavirusom_pri_izvedbi_razlicnih_sestankov_in_skupscin.pdf

Primer izvedbe izobraževanj:

https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/preprecevanje_okuzb_jezikovni_tecaji.pdf

Uporaba sanitarij:

- Higijenska navodila za uporabo in čiščenje javnih sanitarij za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2:

https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/higijenska_navodila_za_uporabo_in_ciscenje_javnih_sanitarij.pdf

Drugo